БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 162 (9916) | 1962 оной июлиин 11, среда | Сэн 2 мүнгэн

й АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

мтэ комедиин Эрхүүгэй театрые Буряадай Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

ч ы ажалдаа амжалта туйлаһанайнь, республикын эта ай соёл культурын эрилтэнүүдые һайнаар хангаһа- лөө хүгжэмтэ комедиин Эрхүүгэй театрые Буряа- Гу Р-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй сэ р шагнаха.

уряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

уряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
оной июлиин 7.

...гэшье үдэрөөр гээгдэхэгүй

...Түнхэнэй, Хориин, Зэдын, Бэшүүрэй, ...анскын аймагуудай колхоз, совхозууд үб- ...э сабшажа эхилээ.

Үбһэндөө жэгдэрэн орообди

...калай продуктнуу- ...түрүүн мяха ехээр ...олохын тула ниитын ...лдэб зүйлэй тэжээл ...бэлэдхэхэ тушаа ...ЦК-гай мартын Пле- ...тоол дотор онсо ан- ...дуулагдаһан байгаа. ...аа ЦК-гай энэ ан- ...олдолгодо харюу бол- ...й колхозой механи- ...д хабарайнгаа тарил- ...хэзээнэйхиһээ эмхи- ...нгэргөө. ...ангай газар шэнээр

...рэй туршада

...ҮР. **(Телефоноор аб-** ...анай Ждановай нэ- ...колхозой хоёрдохи ...хид 350 гектар саб- ...газартай юм. Энэ ...һэ сабшалгаяа эмхи- ...нгэргэжэ, гол сабша- ...дэлмэриин 25 үдэрэй ...хуряажа дүүргэхээр ...д, ажаллажа оробо-

...ымнай механизатор- ...лдосо үүсхэлээ гар- ...һэ хуряалгын зэр зэм- ...һайнаар заһабари- ...элмэриин үедэ 4 мо- ...лка, нэгэ тракторай ...ажаллаха. Энээнтэй ...омсомол-залуушуулай ...игададамнай эмхид- ...эрэниие комсомолой ...циин секретарь нүхэр ...ев хүтэлбэрилхэ юм.

Р. Бадмаев,
...Ждановай нэрэмжэтэ ...озой 2-дохи бригадын бригадир.

хубаарилһанай эсэстэ 600 гектар кукуруза, 482 га горох, силостэ дарахын тула 50 га донник, 280 га хартаабха, 55 га бобы тарижа шадаһан байгаабди. Мүнөө эдэ ургамалнуудай гараса һайн. Колхозой бүхы отделенинүүдтэ пропашной ургамалнуудай зурууд хоорондын элдүүрилгэ нэгэ дахин хэгдэжэ дүүрэнхэй.

Колхознай энэ жэлдэ үбһэ хуряалгын машинануудые, силосэй комбайнуудые һайн шанартайгаар заһабарилжа дүүргэһэн байна. Бултанһаа урид гурбадахи отделениин хоёр звено үбһэндөө бүри июлиин 4-дэ ороо һэн. Тэдэнэр уһанда абтадаг намаг газарай ногоо косилкаар, гараар сабшана. Эдэ звенонууд түрүүшын һүринүүдые бодхобо.

Тэрэшэлэн Түхэреэн, Шарагол гэжэ газарнуудта үбһэшэдэй звенонууд оронхой. Звено бүхэндэ 1 косилка, арбаад гар хажууршад ажаллана.

Ойн соорхойн, намаг газарай ногоо мүн лэ Түнхэнэй отделениин хоёр звено сабшажа захалаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ олон жэлэй ногоо—хүсы үбһэн сабшагдажа байнхай. Түнхэнэй отделенидэ 40 гектар, Түхэреэндэ—35 га, Ёлгото—48 га хүсы сабшагдаа. Энэ хүдэлмэридэ тракторай 5 агрегат табигданхай. Хүсы үбһэн һүрилэгдэжэ эхилээ. Түхэреэн гэжэ газарта таригдаһан хүсыһөө гектарай 20 центнер һайхан үбһэн абтана.

Ойрын хоёр-гурбан хоногһоо эртын силос даража эхилхэмнай. Энээндэ донник үбһэн хэрэглэгдэхэ. Мүн силостэ орохоор таригдаһан 80 гектар шэниисэтэй холижо тариһан горох сабшагдахаар боложо байна. Тиигэжэ байгша ондо 20 мянган тонно силос, 34 мянган центнер будүүн тэжээл бэлэдхэхэ гэһэн зорилгоёо лаб дүүргэхэбди гэжэ найдахаар.

Тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэридэ колхознай жэгдэрэн ороо. Хамтадаа 15 звено, 500 шахуу хүн ажаллажа байнхай. Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие али болохоор оньһожоруулхые оролдонобди. Тракторай косилканууд, тармуурнууд бүхыдөө табигданхай.

Үбһэшэдэй дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ колхозой правлени, партийна бюро онсо анхаралаа хандуулна. Звенонуудай хоорондохи мүрысөөнэй дүн 10 хоног бүри согсологдожо, түрүүшүүлдэ шан барюулагдаха. Нэгэдэхи һуури эзэлһэн звенодо 15 түхэриг, нэгэ хони, хоёрдохи һуури эзэлэгшэдтэ 10 түхэриг, нэгэ хони; гурбадахи һууридa 5 түхэриг, нэгэ хонин барюулагдаха юм.

Парти, правительствынгаа Хандалга бэшэгээр зоригжоһон манай колхозой гэшүүдэй үбһэ хуряалгаяа гол түлэб хүдэлмэриин 25 үдэртэ дүүргэхэ гэһэн түсэбөө бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ байһаниинь дамжаггүй.

А. Стрелков,
Түнхэнэй «Сибиряк» колхозой главна агроном.

...звено эмхидхэгдэбэ

...ААМИН. **(Телефо-** ...**бтаба).** Энэ жэлдэ ...малдаа бардам хү- ...бһэ тэжээл бэлдэжэ ...зорилготой «Дружба» ...ойхид үбһэ хуряал- ...жэгдэрэн орожо за- ...Эндэ 23 звено эм- ...дэжэ, 157 хүн үбһэ ...хаяа гараа. Мүнөө ...колхозой гол сабша- ...нилээд ехэ хуби га- ...сабшагдажа, үбһэн ...абтаха болоно. ...хозой холын сабша- ...Бэлшэр, Харганайта ...газарта нүхэд Б. Ды- ...И. Жамбалов гэг- ...даадаг звено хоёрдохи үдэрөө ажаллажа байнхай. Эндэхид үдэрэйнгөө даалгабари хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Тэжээл элбэгээр бэлдэхэ гэһэн Санагын «Коммунизм» колхозойхид 30 гаран звено эмхидхээ. Тэдэнэйнь 21 ажалдаа гаранхай.

Үбһэ хуряалгын үедэ ажалшадай дунда культурна хүдэлмэри эмхидхэхэ зорилгоор аймагай культурын таһагайхид агитбригада байгуулба. Агитбригадынхид ажалшадай дунда лекци, хөөрэлдөө үнгэргэхэ юм.

Д. Аюшеев,
хүдөө бэшэгшэ.

Эмхитэй гуримтайгаар

Бүшмэг үндэрөөр ургаһан үбһэ ногооe совхозой ажахын тоосоондо ороһон бригаданууд ямаршье захиралта хүлеэнгүй сабшажа, хуряажа захалаа.

Одоошье гуримтай эмхитэйгээр хүдэлбэл, совхозойнгоо адуу малда бардам хүрөөд, үшөө үлэхэ үбһэ тэжээлээр хангажа шадаха байнабди.

Совхозоймнай ажахын тоосоондо ороһон 34 бригаданууд өөһэдынгөө хүсөөр үбһэ тэжээлээ бэлэдхэхэ юм. Эдэ бригадануудай 16-ниинь мүнөө үбһэндөө оронхой. Эгээн түрүүлэн намагтай, уһанда абтахаар газарнуудай ногоо сабшана.

Совхозой хоёрдохи отделени (эрхилэгшэнь Б. Намдаков) үбһэндөө һайн бэлэдхэлтэйгээр ороо, тэндэ 60 гаран хүдэлмэришэд, арба гаран морин косилка хүдэлнэ.

Ажахын тоосоондо ороһон 2-дохи отделениин Толгойн һаалиин бригадын 16 хүн (бригадирынь Б. Жамьянова), Бахлайтын һаалиин бригадын (бригадирынь Цыренов) 15 хүн, 1-дэхи отделениин ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригада (бригадирынь Ж. Генинов) һайн бэлэдхэлтэйгээр үбһэндөө орожо, түрүүшын һүринүүдые табижа эхилэнхэй.

Д. Дугаров,
Хэжэнгын совхозой директор.

...центнерээр үлүүлэн...

...Мал ажалай про- ...дые элбэгээр абаха ...ой «Мир» колхозой- ...лаа һайнаар эмхид- ...яха худалдаха хахад ...ээ түсэбые үлүүлэн ... Бүхыдөө 1390 цент- ...анай орондо 1578 цент- ...лдаа гэхэ гү, али ха- ...эйнгээ түсэбые 188 ...эр үлүүлээ.

...гой элдин талада ...даһан энэ колхозой 2- ...елениин 1030 эрье хо- ...наар тарлалуулагда- ...йжа, толгой бүринь ...эргээр 45 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушаагдаба.

Тус колхоз энэ жэлэй хоёрдохи хахадай түсэбые дүүргэхын тулада олон мал харууһалжа, бэлэдхэжэ байнхай.

— Июль һарада 800 шахуу, тэрэнэй хойто һарануудта хоёр мянга гаран толгой хонин тушаагдахаар хараалагдана. Буруу, хашарагуудшье зунай бэлшээриин үедэ һайса таргалуулагдажа тушаагдаха юм,—гэжэ колхозой ахалагша зоотехник нүхэр Ю. Цоктоев хөөрэнэ.

С. Банзаракцаев.

АРАДУУДАЙ АГУУЕХЭ ХУРАЛ

Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө Бүхэдэлхэйн конгресс нээгдэбэ

МОСКВА, июлиин 9. (ТАСС). Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө бүхэдэлхэйн конгресс өөрынгөө хүдэлмэриие мүнөөдэр Москвада, Кремлиин Съезднүүдэй уужам ехэ, гэрэлтэй һаруул ордон соо эхилээ. Бүхы түбинүүдэй, бүхы дэлхэйн һайн һайхан сэдьхэлтэ хүнүүд конгрессэй нээгдэхые ехээр хүлеэжэ байгаа. Агуу ехэ хуралда хабаадагшад мүнөө үе сагай гол шухала, эгээн хурса асуудалые зүбшэн хэлсэхэ байна.

Москвагай конгресс хадаа эб найрамдал хамгаалха талаар хэзээ хэзээдэ сугларһан хуралнуудта орходоо эгээн лэ түлөөлэлгэ ехэтэйнь болоно. Зуу гаран оронһоо ерэһэн хоёр мянга гаран делегадууд, ажаглагшад, айлшад—политическэ элитэ ажал ябуулагшад, уран зохёолшод, эрдэмтэд, соёл культурын болон искусствын хүдэлмэрилэгшэд, парламентаринууд, хүдэлмэришэн ангиин, таряашадай, интеллигенциин түлөөлэгшэд ордоной зал соо сугларaa.

Эдэнэр али али талаараашье ондо ондоо һанал бодолтой хүнүүд юм.

Эдэнэр политическэ болон шажанда шүтэлгын талаар, социальна байдалаараа, дүй дүршэлөөрөө, мүн хэдэг ажал болон шэг шарайгаараа ондо ондоонууд хүнүүд юм. Эсэстэнь, тэдэнэр уласхоорондын тодорхой асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ондо ондоогоор хандадаг байна. Зүгөөр тэдэндэ нэгэн адли һаналтай байха зүйлнүүд олон. Хамагай түрүүндэ тэдэнэр эб найрамдалай хуби заяанай түлөө бултадаа һанаагаа зобоно, мүнөө үе сагай эгээн шухалын шухала асуудалнуудые—буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряаха, термоядерна дайнай аюулһаа, мүн буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгын гарза гаргашануудһаа хүн түрэлтэниие зайсуулха асуудалнуудые шиидхэхэ талаар бүхы һайн һайхан сэдьхэлтэ хүнүүдтэ таарамжатай зам, онол арганууды олохые тэдэнэр бултадаа һайн һайханаар эрмэлзэнэ.

Олон шухала асуудалаар — дайн байлдаа хэнгүйгөөр дэлхэй дээрэ амгаланаар ажаһуухые хүсэдэг, тэрэнэй тулада эдэбхитэйгээр ябуулга хэхэ шухалые ойлгодог байһанаараа конгрессто хабаадагшад нэгэн һаналтай.

Конгресс зарлаха үүсхэлые эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гаргаһан болобошье, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй ехэ хүдэлөөнтэй холбоогүй уласхоорондын болон национальна эб найрамдалда дуратай олон организацинууд конгрессые бэлэдхэлгэдэ хабаадалсаа. Бэлэдхэлэй угаа ехэ, элдэб олон янзын хүдэлмэриие бүхы түбинүүдэй 200 шахуу элитэ ехэ ниитын ажал ябуулагшадһаа бүридэһэн түлөөлэлгэ ехэтэй конгрессэй уласхоорондын комитет хэһэн байна.

Уласхоорондын нүлөө ехэтэй организацинууд, тэрэшэлэн бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ болоһон ажал ябуулагшад конгрессые дэмжээ. Тэдэнэй нилээд олониинь Москвада ерээд, конгрессто хабаадалсажа байна. Заримашуулынь али зарим шалтагаанаар конгрессто нюураараа хабаадажа шадаагүй. Тэдэнэр конгрессто халуун амаршалгануудые хүргөөд, амжалта туйлахыень үнэн зүрхэнһөө хүсэһэн байха юм.

Бразили, Япон болон бусад олон оронуудһаа ехэ делегацинууд ерээ. Зуу гаран хүнһөө бүридэһэн Франциин делегацида—урдын табан министр, бүлэг депутадууд, департаментнуудай болон муниципальна советнүүд, профсоюзна болон олониитын бусад ехэ ажал ябуулагшад, мэдээжэ физик Пьер Бикар, Эвиана городой мэр (тэндэ Франциин правительствын болон Алжирай Республикын Саг зуурын правительствын хоорондо хэлсээн баталагдаһан байгаа) Жан Комбе оролсоно. Тэрэ заналта хашалтада орожо байжа, мэрэй тушаалые дааһан юм.

Бүхэдэлхэйн конгрессэй болохын урда тээ Италида, Францида, Англида, Советскэ Союзда, Индидэ, Японд o, Польшодо, Бразилида, Чехословакида, Индонезидэ, Мексикэдэ, Болгарида, Голландида, Данида, Румынида — дэлхэйн олонхи оронуудта ехэ манифестацинууд, арадай үргэн кампанинууд, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй национальна конференцинүүд, конгрессүүд болоо.

Советскэ Союздахи эб найрамдалай тала баригшад конгрессто хабаадахын тулада ехэ делегациие томилоо. Польшо, КНР, Чехословаки, Болгари, Венгри, бүхы социалис оронууд нэрэ хүндэ ехэтэй делегацинуудые конгрессто эльгээгээ.

Англи, Франци, Инди, США, Тэрэнэй урда тээнь байһан мэрые оасайхид алаһан байгаа. Энэ делегацида хүдэлмэришэдэй 20 түлөөлэгшэд оролсоно.

Партийнабэшэ хүнүүд, коммунистнууд, социалистнууд, радикалнууд, социал-демократууд, христианска демократууд, католигууд болон бусад политическэ партинуудта, шэглэлнүүдтэ хамаатай хүнүүдһээ Италиин делегаци бүридэнэ.

Эб найрамдалай, буу зэбсэг хуряахын түлөө тэмсэдэг элдэб организацинуудые, мүн «Эб найрамдал хамгаалха Британска комитедые», «Ядерна зэбсэг хуряахын түлөө хүдэлөөе», «Комитет 100» гэдэгые түлөөлһэн 100 гаран делегадууд болон ажаглагшад Англиһаа конгрессто ерээ.

«Ядерна зэбсэг хуряахын түлөө хүдэлөөнэй» түлөөлэгшэдые энэ организациин хүтэлбэрилэгшэд, каноник Коллинз, «Нью стейтсмен» гэжэ недели бүриин политическэ хэблэлэй редактор байһан Кингсли Мартин гэгшэд толгойлно. Мэдээжэ философ, эб найрамдалай түлөө хүдэлөөндэ үниһөө хойшо хабаадагша Бертран Рассел конгрессто өөрынгөө түлөөлэгшые эльгээгээ. Англиин олон делегадууд предприятинуудта сэхэ һунгагдаһан байна. Интеллигенциин үсөөн бэшэ элитэ ехэ түлөөлэгшэд делегацида оролсоно.

Хуулита засагаархидай һаад бэрхэшээл ушаруулһан болобошье, США-һаа ерэһэн делегаци элдэб олон пацифис бүлэгүүд болон организацинуудай, сүмэнүүдэй, университедүүдэй, эхэнэрнүүдэй, залуушуулай, студентнүүдэй болон бусад нэгэдэлнүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридэнэ. Уран зохёолшод, юристнүүд, врачнууд, аралжаа наймаашад, профсоюзуудай ажал ябуулагшад, сагаан шарайтад, негрнүүд тэдэнэй дунда бии.

Политическэ болон ниитын олон элитэ ажал ябуулагшад, парламентаринууд, эрдэмтэд, уран зохёолшод, журналистнууд, юристнүүд, искусствын болон гэгээрэлэй ажал ябуулагшад, промышленностиин эзэд Индиһээ ерээ.

Азиин, Африкын, Латиин Америкын оронуудай олониитэ үргэнөөр түлөөлэгдэнхэй. Африкын дүшэ шахуу гүрэнэй арадууд өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые конгрессто эльгээгээ. Тиимэһээ конгресс хадаа манай бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалагшадай түлөөлэлгэ ехэтэй, нэрэ хүндэтэй уулзалга болоно. Эгээл иимэһээ хүн түрэлтэнэй обществын ажабайдалһаа дайн байлдаае зайсуулхын түлөө арадуудай тэмсэлэй түүхэдэ шэнэ бүлэг, алдарта хуудаһа нээжэ үгэхэ байһан конгресс бүхы дэлхэй дээрэ угаа ехээр һонирхогдоно.

ТАСС-ай корреспондентнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө, конгрессто хабаадаһан олон хүнүүд (политическэ элдэб олон һанал бодолтой хүнүүд) иигэжэ тэмдэглээ. Эб найрамдалай, буу зэбсэг хуряахын түлөө тэмсэлые толгойлжо ябаһан гүрэнэй, өөрынгөө правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущевой үгөөр дамжуулан, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха һанал бодол гаргахаһаа гадна, бодото тодорхой программые дурадхаһан оронoй ниислэл Москвада Бүхэдэлхэйн конгрессэй мүнөө зарлагдаһан баримта ехэ гайхамшагтай байна.

Ордоной угаа ехэ зал һайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэнхэй. Тэндэ хүн зон угаа олоороо сугларaa. Ложонууд болон ярусуудта Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд, совет эрдэм ухаанай болон соёл культурын ажал ябуулагшад һуулсаа.

Президиумэй столой саанахи ехэ экран сэгээн хүхэ урин үнгэтэйгөөр гэрэлтэн гэгээрнэ. Наранай туяан доро эб найрамдалай гулабхаа оливка модоной набша мүшэр зуунхай, һамна бута сохигдоһон обоо хүбөө буу зэбсэг дээрэ һуужа байхань экран дээрэ харагдана. Энээниие Пабло Пикассо ойлгосотой тодоор найруулан зураһан байгаа. Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө Бүхэдэлхэйн конгресс гэһэн үгэнүүд

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

Хүн түрэлтэндэ эсэргүү хорото хэрэг

МОСКВА, июлиин 9. (ТАСС). Совет космонавтнууд Юрий Гагарин Герман Титов хоёр ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлбэ:

Холбоото Штадууд үшөө нэгэ ядерна зэбсэг туршаба гээд, бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо зорилготой Бүхэдэлхэйн конгрессэй заседанида байхадаа дуулабабди. Энэ ядерна зэбсэг ракетын хүсөөр Номгон океанай Джонстон арал шадар 200 миль үндэртэ гаргагдаһан байна. Джонстон, Рождество аралнууд дээрэ Америкын Холбоото Штадуудай хэжэ байһан мүнөөнэй туршалгануудай эгээ хүсэтэйнь энэ шэнэ туршалга болоно гээд мэдэгдэбэ.

Эб найрамдалда, хүн түрэлтэндэ эсэргүү энэ шэнэ аашые ехэ зэбүүрхэлтэйгээр бидэнэр буруушаанабди. Иимэ ядерна тэһэрэлгэнүүдые хэхэдэ замбуулин дайдаар ниилэхэдэ, замбуулин дайдые саашадань шэнжэлхэдэ горьтой һаад ушаруулха байна бшуу.

Ядерна зэбсэг туршаһанһаа хойшо Номгон океан шадар радиотелефонно холбоон таһалдаа гэһэн мэдээсэлнүүд абтажа байна.

Холбоото Штадуудай правительствын бэелүүлжэ байһан эдэ хэрэгүүдые хүн зон зэбүүрхэн буруушаана. Замбуулин дайдада ядерна зэбсэг туршаха ябадалые дары болюулха хэрэгтэй. Атомай дайн байлдаае үүсхэхэ һэдэлгэтэй хүнүүдэй хорото аашануудые буруушаажа, дэлхэй дээрэ ажамидаран һуухын түлөө, эрдэм ухаанай, хүгжэлтын түлөө бидэнэр тэмсэнэбди.

Америкын сэрэгэйхидэй амые татахын түлөө бүхы зохихо хэмжээнүүдые абая гээд бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы хүн зониие бидэнэр уряалнабди. Һайн һайхан зорилготой ухаан бодол илан мандаха ёһотой. Агаар сэбэр байха ушартай. Атомна бомбо тэһэлхэ заабари үгэһэн хүнүүд һайса ойлгожо байг. Тэдэнэй аашанууд хэһээлтэгүй үлэхэгүй.

МОСКВА. Залуушуулай, һурагшадай бүхэдэлхэйн VIII Фестиваль июлиин хуушаар Хельсинки городто нээгдэхэ юм. СССР-эй залуушуулай организацинуудай Комитет энэ фестивальда бэлдэнэ. Зураг дээрэ: хэблэлэй таһагай редакторнууд харнин хэблэлдэ гараха ээлжээтэ мэдээсэлнүүдые бэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Набшаһата тэжээл бэлдэнэ

...нгээ адуу малда элдэб ...тэжээл бэлэдхэхэ зорил- ...хозойнай энэ жэлдэ 800 ...кукуруза, 50 га горох, ...силос дарахаар 400 га ...тариһан юм. Мүнөө эдэ ...нуудай яһала һайнаар ...байнхай.

...йдэ кукуруза илангаяа ...ургана. Эндэ кукурузын ...нь хахад метр болонхой. ...кукурузын зурууд хоо- ...газар элдүүрилэгдэнэ.

Үбһэ хуряалгаяа эхилхэ гэхэдэ, Баргажан мүрэн үерлөөд, һаалта хэнэ. Үбһэ хуряалгын машинанууд заһабарилагдажа дүүрэнхэй. 18 косилка бэлэн байна.

Үдэр сагаа миин алдахагүйн тула колхозой гэшүүд, малшад набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ эхилээ. Энэ хүдэлмэридэ колхозой 1-дэхи отделени (эрхилэгшэнь нүхэр Раднаев) түрүүлэн ороо. Мүнөө отделениин гурбан звено модоной набша намаа хухалжа, баглаа болгожо уяад, малай үбэлжэхэ газарта зөөжэ, һүүдэртэ хатаана.

Июлиин хорёодоор таряагаа сабшажа, силос болгон дарахабди. Мүнөө таряамнай үшөө набтар, түлэг ургажа байнхай.

Х. Бадмаев,
Баргажанай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

АРАДУУДАЙ АГУУЕХЭ ХУРАЛ

Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө Бүхэдэлхэйн конгресс нээгдэбэ

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

долоон ондоо хэлэн дээрэ бэшэгдэнхэй харагдана.

Уласхоорондын бэлэдхэлэй комитедэй гэшүүн, «Арадуудай хоорондын эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат **Ольга Поблете** (Чили) трибунын дэргэдэ ерэнэ. Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө агууехэ хуралай хүдэлмэриие бидэнэр эхилхэмнай гэжэ тэрэ хэлээ. Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэхи бүхы хүнүүдэй һанаа сэдьхэлдэ, оюун бодолдо хадуугдажа байһан этигэл найдабариие харюулхын тулада бидэнэр эндэ ерээд байнабди. Эгээн лэ түлөөлэлгэ ехэтэй делегацинууд, дайнда эсэргүүсэн, бүгэдэ ниитын эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэдэг хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд конгресстэ эльгээгдээ. Тэдэнэр хадаа атомай хүсэнэй хүн түрэлтэндэ саг үргэлжын аюул тохёолдуулжа байхаяа болихын тулада, энэ хүсые амгалан ажалда зорюулхын түлөө оролдоно. Арадуудай дура хүсэлые бодотоор бэелүүлхэ арга замуудые бидэнэр эндэ, Москвада, зүбшэн хэлсэхэ байнабди.

Конгрессэй президиумэй, секретариадай состав тухай бэлэдхэлэй комитедэй баталан абаһан дурадхалнуудые Ольга Поблете Бүхэдэлхэйн конгрессэй үзэмжэдэ табяа. Президиумэй гэшүүдэй списогые Ольга Поблете уншаа. Конгрессто хабаадажа байһан бүхы оронууд болон организацинуудай түлөөлэгшэд тэрээн соонь оролсоно.

Президиумэй гэшүүдэй дунда эб найрамдалай түлөө мэдээжэ тэмсэлшэд: Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй президент-гүйсэдхэгшэ Джон Бернал, профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин түрүүлэгшэ Ренато Битосси (Итали), Изабелла Блюм (Бельги), Кубын поэт Николас Гильен, Остап Длуский (Польшо), Эммануэль Д'Астье де ля Вижери, Эжени Коттон, Пьер Кот (Франци), Каору Яцуи (Япон), Рамешвари Неру (Инди), Мао Дунь (Хитадай Арадай Республика), г-жа Субандрио (Индонези), Анна Зегерс (Германиин Демократическа Республика), Карло Леви (Англи), Диарра Амаду (Дээдэ Вольто), Гордон Шеффер (Англи), Уильям Морроу (Австрали), К. Б. Гудлет (США), Малани Абдулайе (Нигер), совет уран зохёолшод И. Г. Эренбург, А. Е. Корнейчук, Н. С. Тихонов, СССР-эй Наукануудай академиин президент академик М. В. Келдыш (СССР) гэгшэд бии.

Мүн конгрессэй секретариат баталагдаа. Түрүүшын заседаниин түрүүлэгшээр **Эжени Коттон** нэгэн дуугаар һунгагдаа. Тэрэниие хуралда хабаадагшад халуунаар амаршалһан байна.

Эжени Коттон президиумдэхи түрүүлэгшын һууриие эзэлээд, тэрээндэ этигэл найдабари үзүүлһэнэйнь түлөө баясхалан хүргөө. Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряахын, эб найрамдалай түлөө Бүхэдэлхэйн конгрессые нээгдэһэн дээрэ тэрэ соносхоо.

Тус конгресс хадаа олон тоото элитэ ехэ ажал ябуулагшадай, эб найрамдалай түлөө угаа ехэ зоримгойгоор олон жэлэй турша соо тэмсэжэ байһан хүнүүдэй зүгһөө дэмжэгдээ гэжэ Эжени Коттон хэлээ.

Болбосоролой эхилһэн сагһаа хойшонхи хэдэн зуун жэлэй турша соо байгуулагдаһан баялигые усадхаха аюулай дайнһаа уламжалан тохёолдожо болохо байһан тухай тэрэ хэлээ. Кремль соо, энэ түүхэтэ газарта, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха тухай бүхы дэлхэйн оронуудта анха түрүүн дурадхаһан агууехэ ороной зүрхэн толтодо суглараад байхадаа, дай хэхэ аргагүй болгохо, буу зэбсэг хуряаха онол аргануудые бидэнэр хамтаараа бэдэрэн олохо байнабди.

Хүсэ шадалаа, зөөри зөөшөө хайра гамгүйгөөр гаргашалха ябадал зайсуулхые бидэнэр хүсэнэбди, энээниие хүн түрэлтэнэй аша туһада зорюулан бэелүүлхые бидэнэр хүсэнэбди. Эрдэм ухаанай эрхим һайн туйлалтануудай үхэл зоболондо бэшэ, харин ажамидаран һуулгада зорюулагдахые бидэнэр хүсэнэбди.

Конгрессто хабаадагшадые угаа ехэ хүндэтэйгөөр угтаһанайнь түлөө СССР-эй правительстводо, бүхы совет ханиннартаа Эжени Коттон үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө. Энээнэйнь түлөө бидэнэр ехээр баясанабди, энээниие бидэнэр гүнзэгы ехээр сэгнэнэбди гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Конгрессто бэлэдхэхын тулада эб найрамдалай тала баридаг совет хүнүүдэй хүдэлөөн угаа ехэ хүдэлмэри хээ, бидэнэр хани халуун оршон байдалда угтагдаад байнабди. Энээниие бидэнэр бэеэрээ үзэнэбди, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха, бүгэдэ ниитын эб найрамдал хангаха манай агууехэ зорилго бэелүүлхын тулада мүн лэ иимэ оршон байдалда угаа ехэ үрэтэйгөөр хүдэлхэбди гэжэ би этигэнэб гээд, Эжени Коттон үргэлжэлүүлэн хэлээ.

Конгрессэй уласхоорондын комитедэй секретарь **Айвор Монтегю** (Англи) үгэ абаа. Конгрессэй хүдэлмэрилхэ гурим тухай тэрэ дэлгэрэнгыгээр мэдээсээ. Пленарна заседаниинуудһаа гадна, дүрбэн комисси:

буу зэбсэг хуряалга, тэрэнэй политическэ болон техническэ асуудалнууд;

буу зэбсэг хуряалгын экономическа үрэ дүнгүүд;

буу зэбсэг хуряалга, национальна бэеэ даанхай байдал;

буу зэбсэг хуряалга, хуулиин, соёл культурын, ёho заншалай болон бусад асуудалнуудай комиссинууд хүдэлхэ.

Бүхэдэлхэйн конгресс дээрэ үгэ хэлэжэ, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ хуряаха асуудалнуудта ямараар хандадаг байһанаа элирхэйлхыень уряалан, буу зэбсэг хуряаха талаар Женевэдэхи конференцидэ хабаададаг 18 ороной правительствануудые толгойлогшонорто тусхай бэшэгүүдые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй президент-гүйсэдхэгшэ Джон Бернал эльгээһэн байгаа гэжэ Айвор Монтегю һануулаа.

Юһэн правительствые толгойлогшонор харюу эльгээгээ. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев манай конгресс дээрэ нюураараа байлсажа, үгэ хэлэхые хүсөө гэжэ Айвор Монтегю хэлээ.

Энэ мэдээсэлыень зал соо һуугшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Удаань конгрессэй уласхоорондын комитедэй түрүүлэгшэ, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй президент-гүйсэдхэгшэ профессор **Джон Бернала** үгэ үгтэнэ. Конгрессто хабаадагшадай бултанайнь үмэнэһөө оратор халуун дулаанаар угтаһанайнь түлөө эб найрамдалай тала баридаг совет хүнүүдтэ, Москвагай ажаһуугшадта баясхалан хүргэнэ.

Бидэнэрэй эндэхи уулзалга түүхэтэ удха шанартай гэжэ профессор Бернал хэлэнэ. Урдань хэзээшье иимэ олон оронуудһаа иимэ олон хүнүүд сугларааагүй юм.

Хэдэн арбаад миллион хүнүүдэй түлөөлэгшэнэр болохо бидэнэрые эндэ юун ерүүлээ гээшэб? гэжэ оратор асууна. Буу зэбсэг ехээр бэлдэһэнэй, ядерна туршалга хэжэ байһанай аюул тухай тэрэ хэлэнэ. Энэ аюул бүри ехэ боложо байна гэбэ. Улам олон хүнүүд энэ аюулые мэдэржэ, буу зэбсэг хуряахын түлөө тэмсэнэ. Буу зэбсэг хуряаха тушаа комитедэй заседани хэдэн һара соо үргэлжэлжэ байна. Тиибэшье һайн юумэ туйлагдаагүй.

Эгээл мүнөө үедэ буу зэбсэг хуряаха тухай хэлсээнүүдые туйлахын тулада бүхы оронуудай эрхэтэдэй эдэбхиие элсүүлхэ хэрэгтэй. Энэ хэрэг үшөөл зарим оронууд дотор эдэбхитэйгээр ябуулагдажа байна. Эб найрамдалай түлөө олохон шэнэ хүдэлөөнүүд бии болонхой. Тэдэнэй заримаинь эдэбхитэйгээр, эмхитэйгээр ябуулагдана. Нүгөөдэ зариманиинь үргэн далайсатай бэшэншье һаа, тоогоороо олон байха юм.

Энэ конгресс сэрэгэй, политическэ болон экономическа элдэб асуудалнуудые һайнаар зүбшэн хэлсэхэ арга олгоно гэжэ профессор Бернал тэмдэглэбэ. Эндэ дэлхэйн элдэб оронуудай болон районуудай түлөөлэгшэнэр элдэб мэдээсэлнүүдээ андалдан абалсажа шадаха байна. Иигэжэ бэе бэеэ ойлголсоошонь саашадаа ажал ябуулгын үндэһэ һуури боложо болохо. Конгресс дээрэ США-гай делегациин эгээн түрүүлэн байлсаһан дээрэһээ энэ юумэн ехэ ашагтай болохо байна.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгшадай хоорондошье элдэб оронууд дотор арсалдаанууд гаража болохоинь мэдээжэ. Бидэнэрэй уулзалга арсалдаануудые зайсуулгада туһалха зэргэтэй.

Сэрэгэй баазануудые нүүлгэн абаашаха тухай асуудал буу зэбсэг бодото дээрээ хуряаха гэһэн асуудалтай нягта холбоотой гэжэ профессор Бернал саашань заана.

Бидэнэр Германи тухай, тусхайлбал Берлин тухай, энэ асуудалтай холбоотойгоор Европодохи аюулгүй байдал тухай, ядерна зэбсэггүй газар нютагууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэ ёһотойбди гэжэ элидхэлшэ мэдүүлнэ. Европодохи, мүн бусад районуудтахи түгшүүрилые һулаоруулха бүхы арга замууд хаража үзэгдэхэ ёһотой.

Буу зэбсэг хуряалгын экономическа талань профессор Берналай һанаашаар хойшолуулашагүй зүйл болоно. Энэ хэрэг элдэб оронуудта, тэдэнэй баялигууд болон экономическа гуримай зэргээр, ондо ондоогоор нүлөөлнэ. Энэ асуудалаар, мүн буу зэбсэг хуряалга тухай асуудал шэнгеэр гол түлэб муу бэшэ хэлсээн туйлагдаһаниинь ООН-ой Экономическа болон Социальна соведэй «Буу зэбсэг хуряалгын экономическа болон социальна хойшолонгууд» гэһэн элидхэл дээрэһээ хаража болоно. Зүгөөр бодото байдал дээрэ алгасалнууд бии байна. Гол бэрхэшээлынь юуб гэхэдэ, үлэмжэ баян капиталис оронууд дотор буу зэбсэг үйлэдбэрилхэ гээшэ үлэмжэ олзотой хэрэг мүн болоно.

Социалис оронууд дотор тиимэ бэрхэшээлтэй юумэн үгы. Тэдэ оронууд дотор буу зэбсэг хуряалга хадаа ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, ажабайдал һайжаруулха байна бшуу.

Хүйтэн дайнай, ехээр зэбсэгжэлгын хэрэг тон лэ хүндэ юумэн болоно гэжэ саашань элидхэлшэ хэлэнэ. Һаяхан бэеэ даанхай байдалтай болоһон оронуудай, Африкадахи, Азидахи болон Латиин Америкэдэхи бусад оронуудай бүхы политическэ хүгжэлтэнь тэдэ оронуудые хүйтэн дайнда, сэрэгэй союзуудта хабаадуулһан дээрэһээ аюултай болоно. Энээн тухай Конгодохи, Лаостохи, Корейдэхи, Вьетнамдахи болон Кубадахи уршагта зүйлнүүд эли тодоор гэршэлэн харуулна. Национальна бэеэ даанхай байдалай болон эб найрамдалай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ хадаа буу зэбсэг хуряалга болон колониализмые усадхалга хоёрой хоорондоо холбоотой байһаниие һайнаар ойлгохо ябадалда хүргэхэ ёһотой.

Ядерна бомбонуудай үе сагта эб найрамдал тээшээ эрмэлзэлгэ үргэн далайсатай болоо гэжэ үгынгөө түгэсхэлэй хубида Бернал хэлэнэ. Ядерна дайнай хэрбээ болоо һаань, хэды ехэ аюултай байхые бидэнэр мэдэнэбди гэжэ хэлэбэ. Энэ дайн дайсанииешье, бэеэ абанхай хүнүүдыешье хайрлахагүй гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Богонихон забһарлалгын һүүлээр делегадууд болон айлшад зал соо дахяад сугларба. Түрүүлэгшээр һууһан **Лелио Бассо** (Итали) Африкын болон Азиин оронуудай хани харилсаанай Индиин ассоциациин президент, госпожа **Рамешвари Нерудэ** үгэ үгэнэ. Газар дэлхэйн бүхы арадуудтай эбтэйгээр ажаһууха гэһэн нэгэл эрмэлзэлгэ бии гэжэ Неру өөрынгөө ороной арадай үмэнэһөө мэдүүлнэ. Эб найрамдалай болон бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряалгын үзэл бодол бидэнэртэ шухала хэрэг болоно гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Энэ конгресс эб найрамдалай түлөө тэмсэл дотор бүхы арадуудай нэгэдэмэл хүсэтэ фронтын үндэһэ һуури болохо байһанда этигэн найдаһанаа оратор мэдүүлнэ. Иимэ фронт хадаа эб найрамдал хангаха хүсэтэй байха.

Эб найрамдалай түлөө эрмэлзэлгэ хадаа Индиин арадай ажабайдалай хубинь, тэрэнэй үзэл бодолынь мүн болоно гэжэ оратор хэлэбэ. Эб найрамдалда дуратай политика премьер министр Джавахарлал Неругэй гадаадын политикын үндэһэ һуури мүн болоно гэжэ хэлэнэ. Энэ политикыень үргэн ниитэ дэмжэнэ. Индиин арадууд эб найрамдалда тон ехэ дуратай байна. Юундэб гэхэдэ, эб найрамдал гээшэ хүгжэлтэдэнь, экономическа гээгдэлээ зайсуулхадань хэрэгтэй байна бшуу. Уласхоорондын бодото хани харилсаан гээшэ буу зэбсэг хуряалгын түлхюур мүн.

Бидэнэр эб найрамдалай болон хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын тулада буу зэбсэг хуряаха хэрэгые ойрын саг соо харaһайбди гэжэ һананабди гэжэ Рамешвари Неру хэлэнэ.

Сэрэгэй бүлэглэлнүүд болон пактнуудай бии байһанда, бусадай газар дайда дээрэ гадаадын сэрэгэй баазануудые байгуулхада, «атомна клубай» гэшүүдэй олошорходо, Индиин арадай һанаагаа зобожо байһаниие оратор харуулна.

— Атомна зэбсэгтэй оронуудай тоо ямаршье ушарта олон болохо ёһогүй, — гэжэ госпожа Неру мэдүүлнэ. Латиин Америкэдэ, Азида болон Африкада атомгүй газар дайда бии болгохо тухай дурадхалые бидэнэр дэмжэнэбди.

Колониализмын асуудалда анхаралаа хандуулхыень Индиин түлөөлэгшэ конгрессэй делегадуудые уряална.

Мүнөө жэлдэ эрхэ сүлөөтэй болоһон оронуудай арадуудые, илангаяа алжир арадые амаршалаад, оратор колониализмые үгы хэхэ шухала гэжэ хэлэнэ. Женевэдэхи зүблөөн тухай, шалгалтын, хиналтын асуудалнууд тухай, ядерна туршалгые болюулха тухай хэлэхэ зуураа, Индиин делегат бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряаха тухай хэлсээн туйлагдаха, буу зэбсэг ехээр бэлдэхэ хэрэг зогсоогдохо, ядерна туршалга болюулагдаха ёһотой гэжэ мэдүүлнэ.

Женевэдэхи хэлсээн тон ааляар ябана, хэдэ хэдэн асуудалнуудай талаар олон жэл соо арсалдаанууд болоно гэжэ Р. Неру хэлэбэ.

— Буу зэбсэг хуряаха тухай договор баталха тушаа асуудалаар Инди өөрынгөө һаналые нэгэтэ бэшэ хэлэһэн байгаа гэжэ оратор үргэлжэлүүлнэ. Хиналтагүйгөөр буу зэбсэг хуряажа болохогүй, буу зэбсэг хуряалгагүйгөөр хиналта байжа болохогүй гэжэ бидэнэр тоолонобди. Хиналтатайгаар зэбсэгжэхэ гэһэн али бүхы түсэбүүдые бидэнэр буруушаанабди гэжэ эндэ мэдүүлхые хүсэнэбди. Бидэнэр буу зэбсэг хуряалгые шалгаха, хинаха ябадалыел туйланабди.

Буу зэбсэг хуряалга туйлагдажа болохо, юундэб гэхэдэ, энэ хадаа хүн түрэлтэнэй жаргалда зорюулагдаһан хэрэг байна бшуу.

Атомна болон водородно зэбсэг хорихо тушаа бүхы Японой соведэй түрүүлэгшэ, профессор **Каору Яцуи** гэгшэ Хиросима болон Нагасакиин уршагта зүйлнүүдые бэе дээрээ үзэһэн япон арадай үмэнэһөө, ядерна зэбсэг хорихын түлөө, буу зэбсэг хуряахын түлөө Япондо тэмсэжэ байһан бүхы хүнүүдэй үмэнэһөө конгрессто аха дүүгэй амар мэндэ хүргөө, энэ ехэ суглаанда дэмжэлгэ үзүүлһэнэйнь түлөө совет арадта баясхалан хүргөө.

— Бидэнэр ямар нэгэн гүрэнэй гү, али бүлэг гүрэнүүдэй аша хэрэгтэ бэшэ, харин бүхы хүн түрэлтэнэй аша хэрэгтэ бэеэ зорюулхын тулада агууехэ социалис гүрэнэй ниислэл мүн болохо Москвада ерээбди. Манай конгресс тушаа хобжэб тараажа байһан бүхы хүнүүдтэ иигэжэ хэлэхэ шухала гэжэ би тоолоноб.

Москвагай конгресс эб найрамдал бэхижүүлхын тулада бүхы юумэ хэхэ байха гэжэ этигэһэнээ Каору Яцуи мэдүүлбэ. Манай конгрессэй гол зорилго юуб гэхэдэ, мүнөө үеын үлэмжэ шухала асуудалые, бүгэдэ ниитээрээ, хүсэд буу зэбсэг хуряалгын, эб найрамдалай асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ болоно.

Буу зэбсэг хуряалгада үсэд шангаар эсэргүүсэжэ байһан хүсэнүүдэй амые бүхы арадуудай эршэмтэй шанга тэмсэлээр татажа болохо байһан тухай Н. С. Хрущевой бэшэг соо хэлэгдэһэниие тон шухала зүйл мүн гэжэ оратор зааба.

Москвагай конгрессэй зорилго хадаа буу зэбсэг хуряахын түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ арадуудые һайнаар элсүүлхын тулада тодорхой хэмжээнүүдые зүбшэн хэлсэхэ ябадал болоно гэжэ Каору Яцуи хэлэбэ. Энэ тэмсэлэй түхэл маягынь тус тус оронуудай эрхэ байдалһаа дулдыдан, элдэб янзын байха ёһотой гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Ядерна зэбсэгтэ эсэргүү тэмсэл Японодо үргэнөөр дэлгэрһэн тухайнь Каору Яцуи хэлэжэ үгэбэ.

Ядерна зэбсэг хорихо тухай эрилтэнүүдтэ орон соомнай 35 миллион гаран хүнүүд гараа табяа гэжэ тэрэ мэдээсээ. Бидэнэр, японойхид, ядерна зэбсэг хуряахын түлөө тэмсэхэ зуураа, США-тай сэрэгэй союзые болюулха, Японой газар дайда дээрэхи Америкын сэрэгэй бүхы баазануудые усадхаха гэһэн эрилтэ табиха ёһотойбди.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэл дотор уласхоорондын хани харилсаае бэхижүүлхэ шухала гэжэ оратор зааба. Агаарта, газар доро, замбуулинда болон уһан доро ядерна туршалгануудые болюулха гээшэ шухалын шухала зорилго мүн болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ. Һүүлэй үедэ Номгон далайн оршондо Америкын Холбоото Штадуудай хэжэ байгаа ядерна туршалганууд хүнүүдэй ажабайдалда ехэ аюул тохёолдуулна. Энэ хадаа урда тээнь хэгдэһэн туршалгануудһаа эгээн ехэ аюултай болоно.

Москвагай конг... рамдалай түлөө ... Японодо улам үрг... рүүлхэдэ туһалха ... найдаһанаа мэдүү... хэлдөө энэ хүн эб ... лай түлөө тэмсэл... гэдэлые бэхижүү... уряалба.

Эб найрамдал ... Мексикын комитед... шэ **Гильермо Монт**... лэнэ. Эб найрам... баригшадай агуу... комитедэйнгээ үм... найрамдалай түл... шагта тэмсэлшэ, ... президент байһан ... саро Карденасай ... амаршалба.

Монтаньо конгре... ро Карденасай эль... шалга уншана. Бү... буу зэбсэг хурня... дайнай аюулые ... түлөө оролдоно гэ... шэг соонь хэлэгд...

Хитадай Арадай ... бүгэдэ ниитээрээ, х... зэбсэг хуряахын т... тэйгээр тэмсэнэ, хи... найрамдалые хүсэж... һаань, Америкын ... Штадууд Арадай Х... аюул тохёолдуулна, ... хэнэ гэжэ саашань ... соонь тэмдэглэгдэн... Арадай Республика... Нацинуудай Органи... зохихо һууриия эзэ... Кубын Республика... США-гай зүгһөө ... хашалтада ороно ... соонь заагдана.

Ядерна зэбсэг ... болюулха хэрэг түй... ла гэжэ бэшэгэйнь ... хэлэгдэнэ.

— Манай конгре... дай болон бүхы хү... нэй түүхэдэхи тон ш... боложо байна,— гэ... Республикын түлөө ... **маду Фадиала Кей**... нэ. Эрдэм ухаанай ... никын иимэ хүгжэ... ниализмые илаһан ... тануудые хүн хэзээ... гүй юм. Конгресс де... гүүлжа, тэрэнь ... СССР-эй, Велик... болон Франциин п... вануудые толгойл... мүн тэрэшэлэн ООН... бүгэдэ ниитээрээ, х... зэбсэг хуряалгын, ... далай асуудалаар ... бэшэг барюулха һэ... та дурадхана.

Энэ бэшэгынь я... шалгые болюулха т... ниальна арадуудые ... тухай, Варшавска ... болон НАТО-гой ... хоорондо добтолол... шаа хэлсээндэ гар... хай, Германиин хо... эбэй договор бата... конгрессэй һанамж... ха ёһотой гэжэ хэл...

Үдэрэй заседани... дүүрэжэ, забһарла... хогдоно.

***

МОСКВА, июлиин 9. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо зорилготой Бүхэдэлхэйн конгрессэй үдэшын заседанида **Джюдис Кук** (Англи) үгэ хэлэбэ.

Ядерна туршалгануудай хаанашье хэгдээ һаань хамаагүй, би энээниие буруушаанаб. Ядерна туршалгые мүн лэ конгрессто хабаадагшадай буруушаахые гуйнаб гээд тэрэ хэлэбэ.

Индиин түлөөлэгшэ **Диван Чаман Далл** гэгшэ энэ буруушаалтыень дэмжэбэ. Газарһаа дээшэ ехэ үндэртэ ядерна зэбсэгэй туршагдаһаниие дуулахадаа, ехээр бид... бабди. Тиигээд ту... дай ямар хойшо... байхые уридшалан ... жо шадахагүй бай... тэрэ хэлэбэ.

Энэ тэнэг аашые ... түлөө хэмжээ булт... ёһотойбди гэжэ Ди... Далл үргэлжэлүүл...

Мохаммед Насер (Аден), **Маркос С**... пани), **Жак Модал**... **Дайл Понтьес** (СШ... нида үгэ хэлээ. Эб ... лай түлөө үнинэ... Англиин лорд **Бер**... **лай** конгрессто зо... лэһэн үгые плен... тэндэ дамжуулба.

Гэмтэ муухай ааша, дэлхэйн олониитын һаналые доромжолһон ушар

(Газарһаа дээшэ ехэ үндэртэ Америкын ядерна зэбсэгүүдые туршаһан тухай делегадуудай хэлэһэниинь)

МОСКВА, июлиин 9. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо асуудалнуудта зорюулагдаһан Бүхэдэлхэйн конгрессто бүхы арадуудай түлөөлэгшэдэй Москвада сугларaад байһан үдэр американецууд замбуулин дайдада ядерна зэбсэг тэһэлбэ. Тиигэжэ американецууд гэмтэ муухай ааша гаргаа гээд, Антуан Табет (Ливан) ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Уласхоорондын харилсаануудай нэгэ бага һайжаржа эхилхэдэл америкын сэрэгэйхид хорото аашануудые ходол гаргадаг гээд тэрэ тэмдэглэбэ.

Пентагоной эдэ хорото хэрэгүүдые Бүхэдэлхэйн конгресс шүүмжэлэн буруушааха байха гээд һананаб гэжэ Табет хэлэбэ.

Америкын ядерна зэбсэг тэһэлһэн ушар дэлхэйн олониитын һанамжые доромжолһон хэрэг болоно гэжэ Сенегалай ниитын ажал ябуулагша Мумуни Абду мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэдэг арадуудай түлөөлэгшэдэй сугларһан конгрессэй нээгдэхэ үдэр ядерна туршалга хэхэ гээшые Мумуни Абду зэбүүрхэн буруушааба. Хүн түрэлтэндэ Америкын ядерна туршалганууд хоро хүргэнэ гэжэ тэрэ зэбүүрхэлтэйгээр хэлээ. Замбуулин дайдада водородно бомбо тэһэлһэн ушар юу харуулнаб гэхэдэ, эб найрамдалда дуратай арадууд ядерна дайн байлдаае сарахын түлөө хамтаараа тэмсэхэ ёһотой гэжэ үгэ хэлэгшэ үргэлжэлүүлбэ.

Газарһаа дээшэ ехэ үндэртэ Америкын атомна бомбо тэһэлһэниинь хүн түрэлтэндэ тон аюултай байна. Америкын хархис этэгээдүүд дура зоргоороо аашалдаг болоо. Америкын засагаархидай иимэ хорото хэрэгүүдые буруушааһанаа манай конгресс мэдүүлхэ ёһотой гээд, Англиин профсоюзуудай түлөөлэгшэдэй конгрессэй делегат Гарольд Эллиот (Шеффилд) мэдүүлбэ.

Иимэ туршалгын хэгдээд байхада, Англиин арад зон сэхэ шууд хэмжээнүүдые бэелүүлхэ гэжэ найданаб гээд, Гарольд Эллиот үргэлжэлүүлбэ.

Эб найрамдалда дуратай дэлхэйн арадуудай түлөөлэгшэдэй дээдын суглаае буруутуулхын түлөө Америкын сэрэгэйхид иимэ гэмтэ хэрэг бэелүүлээ гэжэ Аргентинын **делегациин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Артуро Зуччино хэлэбэ.**

Америкын хүтэлбэрилэгшэд эб найрамдал тухай хэлээд, үнэн дээрээ дайн байлдаанда бэлдэнэ. Газарһаа дээшэ ехэ үндэртэ ядерна зэбсэг туршаха гээшэ бүхы талаараа һайшаалгүй ааша болоно гэжэ Артуро Зуччино тоолоно. Харин энэ хорото ааша дайн байлдаа үүсхэхэ хүсэлтэй хүнүүдтэ туһатай. Иимэ хорото аашануудта хамтаараа эсэргүүсэн тэмсэхэ ёһотойбди гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Газарһаа дээшэ ехэ үндэртэ ядерна зэбсэг туршаһан тухай мэдээсэлые дуулахадаа, гайхаба, гэлыбэбди. Энэ ушар маанадта эсэргүүсэһэн хэрэг болоно гээд, «Джугантар» гэдэг Индиин мэдээжэ газетын редактор Вивефананда Мукерджи хэлэһэн байна. Иимэ туршалгануудай хэгдэжэшье байгаа һаань, бүхы дэлхэйн дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэд нэгэдэхэ, тиигэжэ энэ туршалгануудые болюулхын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ гээд этигэнэб. Тиигэжэ буу зэбсэг хуряаха хэрэгые бэелүүлжэ шадаха. Арадууд иимэ бүдүүлиг муухай аашанuудые тэсэхэгүй гэжэ редактор үргэлжэлүүлбэ.

Конгрессэй нээгдэхэ үдэр ядерна бомбо тэһэлһэн дай жүрөөдэдэг Америкын этэгээдүүдэй шэнэ хорото аашые бидэнэр буруушаанабди гэжэ һурагшадай Уласхоорондын бүлгэмэй түлөөлэгшэ Нури Абдурраззак мэдүүлбэ.

Энэ туршалга болбол буу зэбсэг хуряалгаар зарлагдаһан Женевын зүблөөе буруутуулха үшөө нэгэ шэнэ хорото ааша гээшэ.

Рождество арал шадар ядерна туршалгануудые США-гай хэжэ байһаниие һурагшадай Уласхоорондын бүлгэм буруушааһан [illegible]. Мүнөө бидэнэр шэнэ туршалгыень баһал буруушаанабди. Энэ туршалга эб найрамдалда, дэлхэйн эрдэм ухаанай хүгжэлтэдэ, дэлхэйн бүхы зоной, тэрэ тоодо ерээдүйн космонавтнуудай, бэе махабадта аюул тохёолдуулна. Тиимэһээ энээниинь бидэнэр буруушаанабди гэжэ Нури Абдурраззак хэлэбэ.

Жэл ерэхэ тудам Крымдэ элүүржүүлгын газар... болоно: шэнэ санаторинууд, амаралтын байшангуу... дууд нээгдэнэ. Хэрбээ 1935 ондо Крымдэ 8,5 мянган ... гэн доро амарһан, аргалуулһан байгаа һаа, үнөөдэ... Крымдэ 50 мянга шахуу хүн нэгэ доро амараа... эсэсэй үеэр 75—85 мянган хүн Крымэй элүүржүүлгы... та нэгэн доро амардаг болохо. Зураг дээрэ: шэ... «Черноморье гэжэ санаториин байшангуудай нэгэ... ТАСС-ай фо...

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур

1962 оной июлиин 11.

Мүнөөдэр—Монголой Арадай Революциин болоһоор 41 жэлэй ой

ШЭНЭ МОНГОЛОЙ ШЭНЖЭ ҺАЙХАН!

...ол Арадай Республикын промышленнэ продукци гаргалга жэлһээ жэлдэ ургана. Зураг дээ... ...ан-Баатарта дүтэхэнэ оршодог «Налайха-Капитальная» шахтын нүүрһэшэд ажалдаа ошо...

Чингис ГУРУЕВ.

1. Монгол нүхэр, айлшалыш минии нютагаар!

Хүхэрэн манарагша һэбхеэн уулын хормойгоор
Хизааргүй тэгшэ тала дайда нэмжын,
Хүжэ номин элбэг ой тайгаяа дэрлэн,
Харагдаад орхихо нюдэндэ.
Мулигэр дардам хобол харгыгаа зубшахада,
Мүнгэлиг долгёороо Хужарта нуур угтаха.
Сэлгеэ нэлэнхы зэрлэгээтэ үргэн талаар
Шэнииэ, кукуруза доро дохин найгалзаха.
Тала холо руу һонирхон харабалшни,—
Табан хушуун малнууд олоор бэлшэхэл.
Мянган түмэн хонин һүрэг баялигынь
Миралан, долгилон худөө дайдые хушахал.
Шубуунай жэргээн, агаарай һэрюун һэбшээ
Сэдьхэл болодолыш, хүнгэн бэеыш үлгыхэ.
Үетэн хүбүүд, басагад шог зугаа дэлгээн,
Урихал шамай үдэшын ёохор наадандаа.
Аялдар домог үбгэд хүгшэдөөр һуужа,
Анхаран, удхалан хөөрэлдэхэш үльгэр тууджа.
Үнэтэ хэрэг—түрүү малшадаар золгохош.
Үнэр баялиг совхозой ажалтай танилсахаш.
Арадайм хэлсэдэг мүнхэ аршаан булагууд
Арюунаар задарнал. Үнаниинь сэбэр—уухаш.
Булган, хэрмэн, үндэр хүбшэ хадануд—
Буу үргэлөөд ангуушадаар суг агнахаш.
Үеын нүхэр, айлшалыш минии нютагаар
Үзэсхэлэн һайхан шэнэ байдалынь харахаш.
Эхэ һайхан энэ үргэн дайдалам
Эбтэй, хүхюу ажалшад угтан байхал.

...ДҮҮНЭРЭЙМНАЙ АЯЛГАҺАА

С. ДАШДООРОВ.

...брь тухай минии дуун

...уула шэнги бата,
...айда унахагүй,
...айдал уужам ута,
...содор буурахагүй,
...эмэг дүүб мэтэ
...атуужан ургаа лэ —
...ой омог совет орон,
...дэлхэйн һэшхэл
болон!
...Гималайн уула хадаар,
...Дунайн үнэр нютагаар
...хэлэбэл,
Ази, Европоор
...рөө нэгэн, эжэл
гүрэнүүд
...эндэгүй үндын ургажа,
...хэйе шэмэн
һүндэрлөөл.
...хурмаг хаан
түрэнүүды
...араад, үргэжэн
хүгжөөл.
...абан,
урган дэлгэрһэн
...шаг эдэ аха дүү
оронууд —
...рин хубисхалай
эршээр дабшаа,
...коммунизмын дабаа
дабаа!
...ь —
...он дэлхэйе һэргээгээ.
...—
...радые һэрэегээ.
...—
...һанаа гингүүлэе.
...ь —
...ерээдүйе тодоруулаа!

С. ДАШДЭНДЭВ.

...үүртэ морин

...хоёр жагүүртэй,
...зэрдэн унаһан
...талын монголшууд
...тэгшэ болоо лэ.
...дурбэн туруугаараа
...гарэз сабшалба.
...хоёр жагүүрээрээ
...сагаа тобшолбо.
...наранай гэрэлээр
...уеэ
...мүнхын аршаанаар
...нитагаа ундалһаар
...душеед найандаа
...уулзаа үзүүлэе.
...бага уластай
...эрхээ эдэлээ.
...губиин нюрууи дээр
...һууһан Монгол!
...эмлэн амидаралдаа
...дадаралһан Монгол!
...дэлхэйн улдэтай
...анахан урилдаха,
...коммунизмын хүреэндэ
...лжа ошохо хүсэлэнтэй.
...мориной эсэхэдэ,
...үртэ морин жэрэлзэнэ.
...нин хүсөө нэмээжэ,
...ин дэдэ арвилзана.
...дайнай үлыее
...ин хүсөөр сарһаар,
...манай үйлые
...үзөөр юрьеһеөр,
...жэлэйнгээ жаргалда
...ябаад хурасегээе,
...жэлэйнгээ жаргалда
...ухан ябаад хурасегээе!

Л. ХАЙСАНДАА.

...ороноо дураснаб

...модоной аласнаа
...н нютагаа дурасхадаа—
...сэдьхэлэйм гүнзэгыдэ
...голынь иралзана.
...нюдэнэйм үмэнэ
...талань сэлиинэ.
...анан сооноон
...һэргынь бэлшэнэ.
...сагаан оройтой
...саһата уула,
...сэнхир үнгэтэй
...сэлмэг тэнгэри—
...үгэдэ намда
...олдошогүй эрдэни.
...хэндэм шэнгэжэ,
...нойртом зүүдэлдэйм...

Лопсон Тапхаев,
буряад аялгада оруулба.

Мүнөөдэр монгол арадай баясхалата һайндэр — Монголдо хубисхалай болоһоор 41 жэлэйнь ой гүйсэбэ. Энэ баярта ойнгоо үдэрые монгол арадтай хамта совет болон социалис лагериин оронуудай бүхы арадууд нэгэн хамта тэмдэглэлсэнэ.

1921 ондо болоһон монгол арадай хубисхал хадаа, Агуу-ехэ Октябриин нүлөөнэй дулдыдан түрэһэн түрүүшын революци мүн. Совет-России аха дүү ёноһой туһаламжаар, монгол арад 1921 оной июлиин 11-дэ хариин эзэмдэгшэд болон ороной баяд ноёдой дарлалтаһаа мултаржа, засагаа гартаа абаа һэн. Үнгэрһэн 41 жэлэй турша соо монгол арад ажабайдалаа, ажахыгаа үндэһөөрнь хубилгажа, социалис замаар дабшан, түүхэтэ ехэ амжалтануудые туйлажа гараа. Арадай революционно партиингаа ударидалгаар монгол ажалшад богонихон болзор соо хэтэ үеынгөө гээгдэнги байдалые усадхажа, ороноо аграрно-индустриальна болгоо. Монгол арадай шэнэ байдалаа зохёон байгуулхадань, агуу ехэ совет арад аха дүүгэй һайн дуранай туһаламжа болон дэмжэлгэ үзүүлээ, үзүүлжэшье байна.

Шэнэ техникээр оньһожоруулагдаһан өөһэдынгөө олон һалбарита промышленностиие бии болгожо, һаяын нүүдэл малшадтаа национальна хүдэлмэришэн ангиие бии болгоһон ушар монгол арадай гайхамшагта туйлалта гээшэ. Мүнөө тус ороной промышленность, 1940 онтой сасуулаад үзэхэдэ, 7,5 дахин ехэ продукци гаргана. Чойбалсанай нэрэмжэтэ Улаан-Баатарай промышленна комбинат, Налайхын механизированнэ нүүрһэнэй шахтанууд, Зүүн Гобиин нефть болбосоруулгаг завод, камвольна фабрика, Сүхэ-Баатарай модо үйлэдбэрилгын комбинат болон бусад хадаа Монголой Арадай Республикын томо предприятинууд болоно.

Монгол арад худөө ажахынгаа хүгжэлтэдэ ехэхэн амжалта туйлаһан байна. Мүнөө Монголой худөө ажахы—трактор, комбайн, бэшэшье машинануудаар зэбсэгжэһэн олон һалбаритай хамтын ажал мүн.

Монголой худөө ажахын гол һалбарин хадаа мал ажал юм. Худөө ажахын хамтаралнуудай ниитын малай тоо толгой һүүлэй хоёр жэлэй турша 2 дахин олошоржо, үүлтэрынь һайжараа. Мал ажалһаа гадна, таряан ажалшье хүгжэнэ. Орон дотор таряан ажалтай гүрэнэй ажахынууд олон бии. Шэнэ газарнууд эл...

МОНГОЛ АРАДАЙ АЛДАРТА ҺАЙНДЭР

Ц. ДОНДУКОВ,
Монгол-Совет хани барисаанай бүлгэмэй Буряадай отделениин харюусалгата секретарь

...дүүрилэгдэнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ манай Буряадай механизаторнуудай туһаламжаар 350-аад мянган гектар шэнэ газар хахалагдаа. Өөһэдынгөө таряа талхаар зонойнгоо эрилтэ хангаха, адуу малда хүсэд хүрэхэ хоол бэлэдхэхэ талаар монгол арадай шухала зорилгые эдэ бүхы хэмжээ ябуулгануд амжалтатайгаар шиидхэхэнэ.

Худөө ажахын социалис үндэһэтэй болоһоноо хойшо Монголдо нэгэдэмэл социалис системэ байгуулагдажа, ороной бүхы ажахыда үйлэдбэриин социалис харилсаанууд илан тогтоо юм. Байгша оной июнь соо Монгол Арадай Республика экономическа туһаламжын Совеэдэй гэшүүн болон абтаба. Энэ ушар хадаа ороной экономикын, үйлэдбэриин хүсэнүүдэй саашадаа улам түргэнөөр хүгжэхэ, түрүү социалис гүрэнүүдэй хүсэхэ ябадалдань нилээд туһа хүргэхэнь дамжаггүй.

Соёл культурын талаар монгол арад үшөө ехэ амжалтатай. Барга харанхы байдал усадхагдажа, монгол хүүгэдэй урда һаруул гэрэлтэ зам — һургуулиин үүдэн нээгдээ һэн. Хэдэн мянгаад гаран монгол залуушуул арадай демократиин оронуудай, СССР-эй болон өөһэдын дээдэ һургуулинуудта һурана. Хорёод гаран монгол хүбүүд, басагад манай республикада—худөө ажахын болон библиотечнэ институтдуудта һуралсажа байна.

Монгол литература, искусство болон наукын хүгжэлтэ илангаа эли тодоор харагдана. Үнгэрэгшэ жэл Наукануу... дай Академиин бии бололго тэрэнэй гэршэ мүн.

Монгол орон хадаа хүгжэлтынгөө шэнэ шата болохо социалис общество байгуулагаа дүүргэхэ тэшэз болонхой гэжэ 1961 оной июль һарада болоһон Монгол Арадай Революционно партиин XIV-дэхи хурал онсолон тэмдэглээ юм. Энэ үеын гол удхань гэхэдэ, социализмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулга мүн болоно.

Монгол Арадай Революционно партиин XIV съезд дээрэ хараалагдаһан худөө ажахын болон соёл культурын гурбадахи табан жэлэй түсэб болбол социализмын алас үндэр тэшэз дабшаха үргэн зам нээжэ үгэнэ.

Табан жэлэй турша соо промышленна продукци абалгань, 1960 онойхитой сасуулбал, 2,1 дахин нэмэхэ байна. Худөө ажахын валова продукциин хэмжээн 1,8 дахин нэмэхээр хараалагдана, тэрээнһээ гадна, тарилгын газар һайжарха, мүн адуу малай тоо толгой 11 процентээр дэшэлхэ юм.

Табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэхын тула монгол арад эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байна. Орон соо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, социалис ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэлдэ 40 мянгаад гаран хүнүүд эдэбхитэйгээр хабаадана.

Монгол Арадай Республика эб найрамдалда дуратай гадаадын политика ябуулна. Тиимэһээ тэрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндэ һургууй дээшэлээ. Нэгэдэмэл Нацануудай. Организациин гэшүүн болоожо, МНР-гэй абтаһан ушар энээниие эли тодоор гэршэлнэ.

Уласхоорондын шахардуу шангга байдалые һуладхахын түлөө, мүн янза бүриин социальна болон политическэ байгуулгатай гүрэнүүдэй эбэй ёһоор ажаһуухын түлөө Монгол арадай Республика бусад аха дүү социалис оронуудтай нэгэн хамта тэмсэжэ байна.

Марксизм-ленинизмын һургаал дээрэ үндэһэлэһэн Монгол арадай революционно парти болбол арадайнгаа ударидахы хүсэн юм.

Мүлжэлгэ, богоолшолгын барга байдалһаа монгол арадай гаража, мүнхэ жаргалаа эдлэһэн ябадал хадаа, түрүү оронуудай туһаламжаар гээгдэнги, гүрэнүүд капитализмые алгад гаража, социализмда сэхэ орохо юм гэһэн Лениннэй сурталай бэелүүлгэдэһэнэй жэшээ мүн гээшэ.

Монгол совет арадуудай эбдэршэгүй харилсаа хөлбоон аха дүүгэй хани барисаан үдэрһөө үдэртэ бэхижэнэ. Энэ нүхэсэлэй үнэн жэшээ гэбэл, түрүү совет дүй дүршэл Монголой худөө ажахыда, промышленность болон культура барилгада нэбтэрүүлхэ гэһэн монгол-совет хани барисаанай һара жэл бүри үнгэрэгдэнэ.

Хүршэ оршоһон Монгол Буряад хоёр орон культура, ажахын талаар бата бэхи холбоотой. Һүүлэй үедэ Улаан-Баатарай хүгжэмтэ драмтеатрай артистнар, худөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, спортсмен, студентнүүд манда айлшалаа. Һаяар Улаан-Үдэдэ монгол уран зураашадай зураг, графика, культуртын выставкэ нээгдэнэ. Монгол нүхэдтэе Хяагта, Зэдэ, Сэлэнгын аймагуудай колхозууд, Худэриин совхозууд, Тельманай нэрэмжэтэ колхоз, багшанарай институт, ПВЗ, мелькомбинат болон бусад коллективүүд һайн холбоо барисаатай.

Совет арад, тэрэ тоодо Буряадай ажалшадшье, монгол арадайнгаа амжалта бүхэндэ баярладаг юм. Мүнөөдэршье алдарта һайндэрынь тэмдэглэлсэн, социализм байгуулжа байгаа аха дүү монгол арадтаа улам ехэ амжалта хүсэнэ.

Түрүүшынхеэ Улаан-Үдэдэ

Монголдо арадай революциин болоһоноо хойшо үнгэрһэн 41 жэлэй ойдо зорюулагдаһан монгол уран зураашадай выставкэ түрүүшынхеэ аха дүү буряад арадаймнай ниислэл хото Улаан-Үдэдэ эдэ үдэрнүүдтэ нээгдэхэ, хорин хоногой туршада байха юм. Тус выставкэдэ уран зурагһаа гадна скульптура, графика, арадай угалзануудтабигдаа. Хамтадаа 170 гаран бүтээлнүүд харагдадай анхаралда дурадхагдаха байна. Тэрэ тоодо монголой реалистическэ зурагай үндэһэ һуури табигша болохо урданай мэдээжэ уран зураашан Манзан Шарабай «Ехэ Дари» гэжэ нилээд сүүтай зурагһаа эхилээд, мүнөөнэй бэлигтэй залуу уран зураашад Ядамсүрэнэй, Л. Намхайсүрэнэй, Л. Гаваагай, Л. Махабалай, Д. Дамдинсүрэнэй, О. Цэбээжабай болон бусад нүхэдэй уран зурагууд мүн Манибадарай арадай угалзанууд, Жамбын скульптурна хэдэн бүтээлнүүд бии. Совет, монгол арадуудай хоорондо соёл культурын харилсаа улам бэхижүүлхэ хүсэлөөр 1962 ондо баталагдаһан хэлсэнэй ёһоор эмхидхэгдэһэн энэ выставкэ, һүүлээрнь Эрхүү хотодо нүүжэ ошохо юм. Ехэдэнэр совет орондо ябахадаа, уран зураашадтайнь танилсажа, аха дүү ёноной нягта холбоо барисаагаа бэхижүүлжэ, тэдэнэй баян дүй дүршэлһөө хубаалдалсаха, өөһэдынгөө зурагуд тухай һанал шагнаха хүсэлтэйбди. Гадна буряад нютагаар ябахадаа эндэхи хүн зоноор золгожо, хэдэн зурагуудые, этюдүүдые бүтээхэ зорилго бии. Мүн иимэ Буряадай уран зураашадай выставкэ манай ниислэл хото Улаан-Баатарта эмхидхэхэ тухай нүхэр ёноной хөөрэлдөө хэхэ һанаатайбди.

Һүүлэй дурбэ-табан жэл соо монгол уран зураашадай зураһан уран бүтээлнүүдые аха дүү буряад арадайнгаа ниислэл хотын ажалшадта харуулхала байнаадаа нилээд гүн баясхалантайбди. Тиимэһээ та бүгэдые манай зурагуудай выставкэ ерэжэ харагты гэжэ урихa байнабди.

Гэлэгийн Одон,
Монголой уран зураашa,
гүрэнэй шангай лауреат.

35 хоног соо 99 центнер мяхан абтаа

Степнодворецкэ һургуулиин һурагшадай бодото хэрэг

Хэды бүгшэм халуунше һаань Степнодворецкэ һургуулиин (Кабанск) талмай дээрэ хүгтэй, шууяатай. Эндэ тэндэ үхибүүдэй хүхюунэер хөөрэлдэхэ, энеэлдэхэ соностоно. Энэ үдэр Степнодворецкэ һургуулиин үхибүүдэй үйлэдбэриин бригадын хэжэ эхилһэн ажалайнь түрүүшын дүнгүүд бүридхэгдэхэнь бшуу. Хонхо жэнгирбэ. Кабанскын совхоз, комсомолой райкомһоо, хүршэ һургуулинуудһаа, «Прибайкалец» газетэһээ ерэһэн айлшадые дахуулан, һургуулиин директор Алексей Анфиногенович Горин гаража ерэнэ.

— Хүндэтэ үхибүүд, мүнөөдэр бидэнэр 35 хоног ажаллаһан комсомолшуудайнгаа тоосоо шалгахаа сугларбабди,— гээд директор хэлэнэ.

Һурагшадай урда багахан бэетэй нэгэ басаган гараад, ехэ аягүйрхэһэн янзатай зогсоно.

— Мүнөө үйлэдбэриин бригадын бригадир Светлана Хомутникова хэһэн ажал тухайгаа хөөрэжэ үгэхэнь,— гэжэ директорэй соносхоходо, үхибүүд нэрьесэ альга ташаба.

—25 мянган нугаһа тэжээжэ намар тушаахабди гэһэн уялга абаад байхадаа, тэрэнээ дүүргэжэ шадаха тухайдаа маргаа һэмди.—гэжэ Светлана хөөрэжэ эхилбэ.— Харин мүнөө түсэбөө лаб дүүргэхэ байһаа мнай түрүүшын дүнгүүд дээрэһээ эли болобо.

Удаань Света 35 хоногто нугаһанай дальбараануудые яажа харууһалһан, ямар ородосо гаргаһан тухайгаа хэлэбэ.

...Степнодворецкэ һургуулиин 8 һурагшадһаа бүридэһэн үйлэдбэриин бригада майн 15-да хори хоноһон 5588 нугаһадай дальбараануудые тушаажа абаад, толгой бүринь шэгнүүрые 1600 граммда хүргэхэбди гэжэ үгээ үгэһэн юм. Эгээл тэрэ үедэ һуралсал түгэлэг дундаа ябажа байгаа. Гэбэшье үхибүүд хэшээлнүүдтээшье һайнаар ханзажа, шубуудаашье эрхимээр харууһалжа шадаа.

Һурагшад тушаажа абаһан бүхы дальбараануудаһаа 99 процентые бүтэн бүрингөөр тэнжээгээ. Нугаһадые харууһалха талаар туйлаһан ниимэ һайн үрэ дүн Кабанскын совхоздо эгээл түрүүшын үзэгдэл мүн. Гадна нугаһадаа тушаахадань, толгой бүринь шэгнүүр 1725 грамм татаа. Энэ хадаа уялгаһаань 125 граммаар үлүү байба. Иигэжэ оройдоол 8 һурагшад —99 центнерһэе үлүүтэй нугаһанай мяха гүрэндэ тушааба. Дурсагдаһан үүсхэлтэ һурагшадай бригадые багшанар Клавдия Поликарповна Горина, Роман Андреевич Адеев гэгшэд хүтэлбэрилээ.

Аймагаймнай колхоз, совхозуудта һурагшадай 50 гаран үйлэдбэриин бригаданууд бии. Гансахан Кабанскын совхоздо 270 һурагшад хүдэлжэ, зунай хоёр һарын туршада 140 мянган нугаһа тэжээжэ, гүрэндэ тушааха зорилго хараалаба. Энэнь аймагай худөө ажахын хүгжэлтэдэ һалаа ехэ туһа нэмэри болохо юм.

Мүн иимэл адли оролдосотойгоор Каменскын, Брянскын, Шергинын, Корсаковай болон бусадшье һургуулинууд ажаллана. Хамта дээрээ аймагтамнай ахалагша классуудай 1500 һурагшад, 100-аад багшанар үйлэдбэриин бригаданууд ажаллажа байнхай. Тэдэнһээ гадна 100 хүбүүд барилгын хүдэлмэридэ хабаадаалсана. Сэлэнгын һургуулиин 9-хи классай 26 хүбүүд № 1 барилгын трестэ томо байшан гэр бариннад. Тэдэнние һайнаар хүдэлнэ гэжэ аха нүхэдынь магтадаг.

А. Серебряков.

Хойшолуулангүй шиидхэе

Арадай гэгээрэлэй системые шэнэдхэн хубилгаха талаар КПСС-эй XX съезд, мүн Центральна Комитедэй мартын Пленум худөөгэй һургуулинуудай урда шэнэ зорилгонуудые табиһан байна. Энэниие амжалтатайгаар бэелүүлхын тула, нэгэдэхеэр, һургуулинуудай материальна бааза эрид һайжаруулха ёһотой болоно. Энэ талаар илангаа һургуулиие шэнэ байшан гэр, хамтын байрануудаар хангаха талаар манай Зэдын аймагай һургуулинуудта ехэ дутагдалнууд үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, аймаг соо оройдоол 2—3 эхин һургуулинууд нэгэ халаанда орохой (40 гаран һургуулинуудһаа). Хуушан Торийн аймагта 20 гаран һургуулинуудһаа һүүлэй 2—3 жэлэй үедэ оройдоол гансахан Алсагай һургуулида залгаа байшан түрэлхидэй үүсхэлээр баригдажа байна.

Найман жэлэй ба дунда һургуулинууд холын үхибүүдэй байха хамтын байраар ехэ дутамаг. Тиимэһээ һурагшад ехэнхидээ айлаар байрлажа баатай болодог. Жэшээлхэдэ, Алсагай Хулдаагай, Доодо-Торийн бусад һургуулинуудта интернат огто баригдангүй. Манай һанахада 1—2 жэлэй турша дотор дурсагдаһан дүтүү дундануудые усадхажа болоомор. Зүгөөр аймагай болон гэгээрэлэй министерствын зүгһөө ехэ туһаламжа хэрэгтэй.

Хоёрдохёор, манай Зэдын аймагта буряад дунда һургуули үгышье гэхэдэ алдуу болохогүй. Ерэхэ жэл Дэдэдэ Үшөөтэйдэ 9-хи класс нээхэ, тэндэ буряад дунда һургуули тогтоохо тухай миич лэ хоохон хөөрэлдөөн болодог. Найман жэлэй буряад һургуулин дүүргээшэд аяар 70—80 модоной газарта ошожо, саашань һуралсалаа үргэлжэлүүлхэ баатай болодог. Энээнһээ боложо олонхинь һуралсалаа хаядаг байна.

Манай һанахада, буряад дунда һургууи Доодо-Торидо (аймагай хуушан центр) мүнөөнэй дунда һургуулитай сугтань гү, али Петропавловскэ тосхондо нээгээ һаа, дээрэ гээд һанагдана. Тинхэдэ һургуулидаа шэнэ байшан гэр, хамтын байрануудые бариха шухала болоно. Эндэ одоол ехэхэн туһаламжа хэрэгтэй дэхэ.

Энэ асуудал шиидхэхэын Гэгээрэлэй министерствые анхаралда табидди.

Гурбадахяар, томодхогдоһон «Дружба» колхозой гэшүүд суглаан дээрээ зүбшөөжэ, һайн үүсхэл гаргаһан байна. Энэ колхозой Оёор, Дээдэ-Тори нютагуудай үхибүүд 4 класс дүүргээд, Алсаг болон Бургалтай аяар 60—70 модоной газарта ошожо, 5—8 классуудта һурадаг юм. Тэндэнь тааруу зохид байршье байхагүй. Тиимэһээ дурсагдаһан колхозой гэшүүд өөрынгөө колхозой центртэ Дээдэ-Торидо буряад 5—8 классуудые ерэхэ жэл нээхэ, тиихын тула али бүхы талаарнь туһалха гэжэ шиидэбэ. Энэ һайн һайхан үүсхэлынь КПСС-эй райком болон аймагай гүйсэдхэхэ комитет дэмжэхэ бээз гэжэ найдагдана.

Иигэжэ шэнэ жэлдэ мүнөөнһөө эхилжэ бэлдэхэ шухала.

Д. Ванжилов, багша,
А. Бадмаев, һурагшын эсэгэ,
Зэдэ. Дээдэ-Тори.

Монгол арадай соёл культура арадай революциин болоһоноо хойшонхи 41 жэл соо иланггая түргөөр һалбаран хүгжөө. Зураг дээрэ: Монголой залуу интеллигенциин дунда мүнөө үргэнөөр дэлгэрһэн социалис ажалай хани нүхэсэлэй бригадын хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө тэмсэлые үүсхэгшэд Мандах болон Доржаа гэгшэд, интеллигенциин түлөөлэгшэдтэй хөөрэлдэжэ байна.

БУРЯАД ҮНЭН

3-дахи нюур
1962 оной июлиин 11.

ЗАЛУУ АГРОНОМ. Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фото.

Бүхэроссин гурбадахи спартакиада

Хүдөөгэй спортсменүүдэй Бүхэроссин гурбадахи спартакиада түлэб дундаа. Россин Федерациин табан городуудта волейболоор зонын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөнүүд бололожо дүүрэбэ.

Улаан-Үдэ хотодо июниин 27-һоо июлиин 2 хүрэтэр Алас Дурнын зонын мүрысөөн үнгэргэгдөө. Энэ наадалгада Приморско, Хабаровска хизаарнуудай, Сахалинай, Амурай, Шэтын областьнуудай, Яхадай, Буряадай АССР-эй эрэшүүл болон эхэнэрнүүдэй команданууд хабаадалсаһан байна.

Эрид шанга, һонирхолтой наададанай һүүлээр Буряадаймнай эрэшүүлэй команда волейболоор Алас Дурнынгаа зоно соо хүдөөгэй суглуулагдамал командануудай дунда түрүү һуури эзэлжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Эхэнэрнүүдэймнай команда волейболоор Приморско хизаарайхидта шүүгдэжэ, хоёрдохи һуури эзэлбэ. Мүрысөөнэй дүнгөөр Буряадай АССР-эй волейболистнар (эрэшүүл, эхэнэрнүүд) бүхыдөө түрүү һуури эзэлээ.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Приморско хизаарай волейболистнар түрүү һуурида гараа.

Эрэшүүлэй дундаһаа командна һууринууд иимэ дүнтэйгөөр гараа гэхэдэ: I һуурида Буряадай АССР-эй, II—Хабаровска хизаарай, III—Приморско хизаарай, IV—Шэтын областиин, V—Амурай областиин, VI—Сахалинай областиин, VII һуурида Яхадай АССР-эй команданууд гараһан байна.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа I һуурида Приморско, II—Буряадай АССР-эй, III—Амурай, IV—Шэтын, V—Хабаровскын, VI—Яхадай команданууд гараа.

Тиимэһээ манай зоноһоо РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын финальна мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ Буряадай АССР-эй эрэшүүлэй командада, Приморско хизаарай эхэнэрнүүдэй командада олгогдоо.

Хүдөөгэй спортсменүүдэй дунда РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын финальна наадан июлиин 12—19-эй үдэрнүүдтэ Грозно хотодо үнгэргэгдэхэ юм.

Ч. Хараев,
«Урожай» ДСО-гой областной Соведэй түрүүлэгшэ.

ШАТАР Һүүлшын турай урда

Зүүн Сибиирин ... кандидадуудай боло... хи разрядай шатарша... нирай 8-дахи турта, К... скын мастерай канди... китин Улаан-Үдын ш... Ушаковто, Эрхүүгэй ... шан Гаран Сумкинда... рин Мельниковтэ, Па... коевто шүүгдэбэд. С... Могордоев хоёр тэнсэ...

Юһэдэхи турта Га... марининие илаа. Мог... Никитин, Ушаков—... Мельников—Мункоев, ... —Сампилов гэгшэдэй... нууд тэнсээ.

Арбадахи турта ... Могордоевто, Ушаков... ринда, Мункоев, Г... Мельников Пановта ... Никитин Власов хоёр ...

Арбадахи турай уд... сов, Могордоев, Самар... пилов гэгшэд, туд бү... һөө 6—6 очкотой.

Тэдэнэр партинууда... сүүлээ һаа, мастерай ... дай разряд абаха ба...

А. М...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **...ярскын шатаршан Никити... Үдын шатаршан Ушако... дажа байна.**

С. БАЛДУЕВАЙ ...

Алдажархёо

Футболоор РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө Сибирь болон Алас Дурнын футболой талмайнууд дээгүүр «Б» классай командануудай (табадахи зоно) хоорондо мүрысөөн үргэлжэлһөөр.

«Байкал» гэжэ Буряадаймнай команда Владивосток ошожо, тэндэхи «Луч» гэжэ командатай наадаба. Тинхэдээ владивостогойхидто 2:4 тоотойгоор алдажархёо. Удаань Улаан-Үдынхиднай Благовещенскын «Амур» командатай наадаха юм.

Хабаровскын сэрэгшэдэй команда Шэтын «Забайкалец» командые, «Авангард» гэжэ Комсомольск на Амуре городой команда Благовещенскын «Амур» командые 3:0 тоотойгоор шүүгээ. Прокопьевскын «Шахтер» гэжэ команда Эрхүүгэй «Ангар» командада 0:2 тоотойгоор алдаа. Красноярскын түмэр замшад Новокузнецкэ городой «Металлург» командые өөһэдынгөө талмай дээрэ угтажа, айлшадаа 8:2 тоотойгоор шүүбэ. «Томич» гэжэ томскынхидай команда Кемеровскын «Химик» командатай наадахадаа тэдэнние 1:0 тоотойгоор шүүһэн байна. Омскын «Иртыш» команда Новосибирскын командада 1:2 тоотойгоор алдажархёо.

И. Поликарпов.

КОМАНДАНУУД ХООРОНДЫН МҮРЫСӨӨН

Спортивна бүлгэмүүдэй 2-дохи группада үйлэдбэриин коллективүүдэй командануул хоорондо футбол наадалгаар мүрысөөнүүд боложо дүүрэбэ.

«Труд» бүлгэм доторoo «Байкал»-2 команда илажа гараа. Тэрэ команда бүхы уулзалгануудтаа нэгэшье шүүгдээгүй.

«Спартагай» 7 командануудай дунда аэропортын футболистнар түрүү һуури эзэлһэн байна. Транспортын «Локомотив» бүлгэмэй командануд хоорондын мүрысөөндэ № 831 мостопоездынхид илаа.

Июлиин 5-һаа илагша командануд хоорондо Улаан-Үдэ городой түрүү һуури эзэлхын түлөө финальна наадалганууд эхилбэ. Энэ мүрысөөндэ «Динамын» команда хабаадалсана.

«Динамын» стадион дээрэ «Байкал 2» команда аэропортын командатай тулалдаба. Тэндэ байкалайхид нүгөөдүүлээ 3:2 тоотойгоор шүүһэн байна. Финальна наадалганууд июлиин 20 хүрэтэр үргэлжэлхэ юм.

Энэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлэгшэд футболоор нэгэдэхи группада орохо эрхэ абахын түлөө республикын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ хабаадан, һүүлшын һуурида гараһан командатай наадаха болоно.

А. Шадрин.

Хараа байса һайжараа

Горпищеторгын № 4 магазин энээнэй урда тээ тиимэшье һайнаар хүдэлдэггүй байгаа. Байгша оной нэгэдэхи кварталда эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдаха түсэбөө дүүргээгүй байшоо һэн. Магазинай хүдэлмэри һайжаруулхын зорилгоор тэрэнэй директорээр коммунист Кузнецов табигдаһан байна. Тэрэ хүдэлмэри даажа абаһан түрүүшын үдэрһөө эхилэн, нүхэр Кузнецов магазинаа ехэ эмхи гуримтай, болбосон түхэлтэй болгоо. Магазинай хүдэлмэрилэгшэдэйшье дунда, тэдэнэрэй хүдэлмэри һайжаруулха талаар бага бэшэ ажал ябуулаа. Тиимэһээ наймаалагшадынь худалдан абагшадта анхаралтай һайнаар хандадаг болонхой.

Тиигэжэ энэ магазинай хүдэлмэри һүүлэй үедэ хараа байса һайжараа. Жэлэй эхин һарануудта гараһан дутагдалнуудаа хүсэлдүүлэн 1962 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэб 117 процент дүүргэгдэбэ. Магазин хотынгоо арад зондо түсэбһөө гадуур 43 мянган түхэригэй эдеэ хоолой зүйл худалдаба.

Худалдагшагүйгөөр хүдэлдэг, үхибүүдэй эдихэ юумэ наймаалдаг, мүн загаһанай магазинууд баһал һайнаар хүдэлжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

***

Ахын аймпотребсоюз байгша оной түрүүшын хахадай дүнгөөр, аймагайнгаа ажалшадта түсэбһөө гадуур 64 мянган түхэригэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйл худалдаһан байха юм. Тэрэ үе соогоо 12 радиоприемник, 50 гара велосипед, оёдолой 26 машина, хэдэн патефон, сепаратор, мотоцикл гэхэ мэтые худалдаһан байна.

Энэ хадаа аймагай арад зоной культурна эрилтын ургаһание харуулна.

К. Димов.

Сагаан уларил

Буряадай гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор мүнөөдэр республика соомнай бага зэргэ үүлэтэй, урда аймагуудта зарим газарта һулагүй бороо орохо. Баруун тээһээ һулашагаар һалхилха. Улаан-Үдэ хотодо үглөөгүүр 13—15, үдэрынь 25—27 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

Түрэл орон дотормнай

ЭБ НАЙРАМДАЛДА ДУРАТАЙ ПОЛИТИКЫН ДОКУМЕНТНҮҮД

МОСКВА. (ТАСС). Буу зэбсэг бүгэдөөрөө хуряаха, эб найрамдал тогтоохо бүхэдэлхэйн конгрессэй болохын урда тээ «Известия» газетын хэблэл 1956—62 онуудай үедэ гадаадын политическэ асуудалнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй тунхаглаһан гол документнүүдэй суглуулбари гаргаба.

Тиигэжэ энэ суглуулбарида һүүлэй зургаан жэлэй туршадахи документнүүд оруулагдаһан байна. В. И. Ленинэй гараа табиһан Соведүүдэй хоёрдохи съездэ баталагдаһан «Эб найрамдал тухай декрет» түрүүн тэндэ толилогдонхой. Хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай эб найрамдалда дуратай, арадуудай хоорондо хани барисаа тогтоохо гадаадын политикын эхи табиһан түүхэтэй. Элдэб ниитын байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха тухай Ленинэй заабарие хүтэлбэри болгон, советскэ правительствын эб найрамдал тогтоохо политика бэелүүлжэ байһаниинь эдэ документнүүдые уншахада тодорно.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗҮБЛӨӨН

ЛУГАНСК. (ТАСС). Долоон жэлэйнгээ түсэбүүдые уридшалан дүүргэжэ ябаһан түрүүшүүл техникын Байшанда һая сугларба. Эдэнэр ажал хүдэлмэри, дүй дүршэл тухайгаа зүбшэн хэлсэнэ. Луганска областиин 700-гаад хүдэлмэришэд долоон жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэнхэй. 11 мянга гаран хүн 5-6 жэлэйнгээ даабаринуудые дүүргээд байна.

Долоон жэлэй даабарие болзорһоонь уридшалан дүүргэжэ, Эхэ орондоо ехэ нүүрһэ, металл, машина, химикадуудые үгэе гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад областиингоо бүхы ажалшадта хандаба.

ЧУКЧИ, ЭВЕНКЭНҮҮДЭЙ ҮХИБҮҮДТЭ ҺУРГУУЛИ БАРИГДАНА

МАГАДАН. (ТАСС). Зүүн Тундрада, Щербаково һууринда хирпиисын завод ашаглалгада оруулагдаа. Асаргадаһан хирпиисэһээ энэ заводто хэгдэһэн хирпиисын үнэ сэн зургаа дахин хямда байна.

«Омолон» совхоз энэ заводой гаргаһан хирпиисээр шэнэ барилгануудые олоор бодхоохо аргатай болоо. Энэ һууринда долоон жэлэй һургуулиин байшан дүүргүүтэй байна. Чукчинүүдэй, эвенкэнүүдэй үхибүүд сентябриин 1-һээ эндэ һуража эхилхэнь.

ЗАКАРПАТСКА ОБЛАСТЬ. **Иршавска районой «За нове життя» колхозой гэшүүн, Социалис Ажалай Герой, кукурузашан Ю. Питра гэгшын даадаг участогай кукуруза эрхимээр ургана. Зурууд хоорондын культиваци гурбадахяа хэжэ байна.**

Ю. Питра 50 гектарай тус бүриһөө дунда зэргээр 128 центнерһээ бага бэшэ кукурузын эдеэшэһэн ороохо абаха уялгатай. Энэ түрүү кукурузашан абаһан уялгаяа сохом бэелүүлхээр. Зураг дээрэ: Ю. Питра кукурузын тарилгые хаража байна.

ТАСС-ай фотохронико.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур

1962 оной июлиин 11.

ХИЛЫН СААНА ЮУН БОЛОНО

Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо асуудалнуудта зорюулагдаһан Москва... конгресс тухай гадаадын оронуудта иигэжэ бэшэгд...

ГО МО-ЖО: „Бүхэдэлхэйн конгресстэ амжалта хүсэнэб“

ПЕКИН, июлиин 9. (ТАСС). Дэлхэйн бүхы арадууд шэнгил, хитад арад бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохо, бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха хүсэлтэй гээд, эб найрамдал хамгаалха Хитадай Комитедэй түрүүлэгшэ Го Мо-жогой телеграмма соо хэлэгдэнэ. Бүхы дэлхэйн арадуудай энэ хүсэл эрмэлзэлгые бэелүүлхын түлөө дай үүсхэхэ зорилготой империалис хүсэнүүдтэй шанга тэмсэл хэгдэнэ. Баримтануудые харахада, Америкын империализм буу зэбсэг хуряаха хүсэлгүй, харин буу зэбсэг ехээр хэжэ, дайнда бэлдэжэ байна. Ядерна туршалгануудые олоор хэнэ, хаа хаанагүй ээрхэг түримхэй ааша гаргана гээд, Го Мо-жо тэмдэглэбэ. Америкын империализмай эдэ хорото аашанууд дэлхэйн эб найрамдалда аюул тохёолдуулна, мүн арадуудай бэеэ даанхай, аюулгүй байха хэрэгтэ хоро хүргэнэ.

Америкын империализм ээрхэг түримхэй добтолго, дайн байлдаа хэхэ политика ябуулна. Энэ хархис этэгээдүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ эб найрамдалда дуратай элдэб хүсэнүүд эб хамта байха болоно. Конгресс хадаа эдэ хүсэнүүдэй нэгэдэхэ хэрэгтэ туһа нэмэри болохо гээд, Го Мо-жо телеграмма соогоо бэшэнэ.

Хүн түрэлтэндэ эб найрамдал хэрэгтэй!

СОФИ, июлиин 9. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо асуудалнуудта зорюулагдаһан Бүхэдэлхэйн конгрессэй Москвада нээгдэһэн тухай «Работническо дело», «Народна младеж» газетэнүүд ехэ мэдээсэлнүүдые мүнөөдэр үгэбэ.

«Хүн түрэлтэндэ эб найрамдал хэрэгтэй» гээд, «Народна младеж» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглээ. Хүн зон амгалан һайн ажаһууха хүсэлтэй. Харин амидарал үхэл хоёрой эрмэг дээрэ хүн зониие байлгажа болохогүй. Тиимэһээ бүгэдөөрөө, хүсэдөөр буу зэбсэг хуряалга эгээл зүб харгы зам гээд, бүрил олон хүн зон ойлгодог боложо байна. Энэ харгы замые тодорхойлхо талаар Москвагай конгресс ехэ удха шанартай. Тиигэжэ бодолтой ухаансараар, дэлхэй дээрэ ажаһууха хүсэлтэй хүнүүдые энэ конгресс нэгэдүүлхэ ёһотой гээд, тэндэнь бэшэгдэнэ.

Тон шухала хэрэг

БУХАРЕСТ, июлиин 9. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо зорилготой Москвагай конгресс тон шухала хэрэг болоно гээд, «Скынтейя» газетэ бэшэбэ. Иимэ олон хүнэй хабаадалгатай, тон шухала асуудалда зорюулагдаһан ехэ суглаан урдань зарлагдаагүй юм гэжэ газетэ бэшэнэ.

Румын арад конгрессэй хүдэлмэриие хёрхоор ажаглан байха гэжэ, «Скынтейя» газетэ үргэлжэлүүлнэ. Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо арадуудай тэмсэлые үргэдхэлгэдэ энэ уласхоорондын уулзалга ехэ туһа нэмэри оруулха гээд найдаһанаа румын арад мэдүүлбэ.

Депутадуудай палатын түрүүлэгшэдэ Жоао Гуларт бэшэг эльгээгээ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРЭ, июлиин 9. (ТАСС). Депутадуудай палатын түрүүлэгшэ Раньери Маззилли гэгшэдэ Бразилиин президент Жоао Гуларт бэшэг эльгээгээ. Социал-демократическа партиин гэшүүн, Рио-Гранде-до-Сул штадай правительствын дотоодын хэрэгүүдэй министр, хуули ёһоной профессор Брошадо до Роша гэгшые, республикын премьер-министрэй тушаалда оруулхые президент Гуларт дурадхаба. Энэ тушаалда кандидатурыемни дэбжүүлхыень президентдэ зүбшөөгөөб гээд, Брошадо до Роша корреспондентнүүдтэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ.

Тэмсэлэй конгресс

ВАРШАВА, июлиин 9. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха эб найрамдал тогтоохо зорилготой Бүхэдэлхэйн конгресс тухай Польшын хэблэл ехэ анхарал табина. Оюун ухаатанай нээһэн атомай хүсэнэй дэлхэйе хооһоруулан һалгахагүйн түлөө хүн түрэлтэн тэмсэхэ. Иимэ хорото муухай хэрэг хүн түрэлтэн бэелүүлүүлхэгүй гээд, «Глос Працы» газетэ бэшэбэ.

Иимэ ехэ уласхоорондын суглаан түүхэдэ үзэгдөөгүй. Дэлхэйн 117 оронуудай 2 мянга гаран делегадууд хабаадана гээд тэндэнь заа...

Бүгэдөөрөө буу зэ... ряаха, эб найрамдал ... асуудалнуудта зорюу... Бүхэдэлхэйн конгресс... шье агууехэ этигэл ... риин конгресс бэшэ... тэмсэлэй конгресс боло... «Жольнеж вольности» ... бэшэһэн байна. Буу зэ... ряахын, эб найрамдал... хын, Зүүн, Баруун ор... амгалан ёһоор зэргэ... байхын түлөө ехэ тэм... оролдолго гаргаха, та... тай һайн арга замуу... дэрхэ хэрэгтэй гээд, эн... һанамжална.

Бүхэдэлхэйн конгрессые С. Бандаранаике амаршалб...

КОЛОМБО, июлиин 9. (ТАСС). Бүгэдөөрөө буу зэбсэг хуряаха, эб найрамдал тогтоохо зорилготой Бүхэдэлхэйн конгрессэй бэлэдхэлэй комитедэй түрүүлэгшэдэ Цейлоной премьер-министр Сиримаво Бандаранаике амаршалгын бэшэг эльгээгээ.

Манай үе сагай шухалын шухала асуудал буу зэбсэг хуряалга болоно гэжэ бидэнэр этигэнхэйбди. Дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохо, һ... хан байдал хангаха... буу зэбсэг хуряалга е... шанартай болоно гэ... бэшэг соонь заагдана...

Буу зэбсэг ехээр ... бүхы дэлхэйдэ хэлэш... хойшолонтой. Тиим... зэбсэг хуряаха асуу... хы арадууд ехэ анх... гаар хандана гэжэ, а... гын бэшэг соо тэмдэ... хэй.

США газарһаа дээшэ ехэ үндэрт... ядерна зэбсэг тэһэлбэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 9. (ТАСС). Холбоото Штадууд Джонстон арал шадар 200 милль үндэртэ ехэ хүсэтэй ядерна зэбсэг июлиин 8-да 23 часта (Москвагай сагаар 12 часта, июлиин 9-дэ) туршаба.

Гадаадын информационно агентствануудай Гонолулаһаа мэдээсэһээр, энэ түйлай ехэ хүсэтэй тэһэрэлгэ 750 милль холоһоо харагдаһан байна. Энэ туршалга хэхын урда тээ Холбоото Штадууд хоёр дахин ядерна зэбсэг агаарта... ха һэдэлгэ гаргаһан ю...

Бүхы хүн түрэлтэн... шууд буруушааһаар ... бүгэдөөрөө буу зэбсэг... ха, эб найрамдал тогто... хэдэлхэйн конгрессэй ... да эхилхэ үдэр, Холбоо... дууд ядерна зэбсэгээ ... тэһэлээ бшуу.

Редакторай ор...
М. Н. НИМ...

Манай адрес, телефону...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26.
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редакто... 32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов партийной жи... пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советского с... тельства — 47-59, промышленности, транспорта, информа... 35-14, культуры, литературы и искусства — 34-05, ... и рабселькоров — 40-49, отдел переводов и корректор... — 35-95, бухгалтерия — 37-32. Для междугоро... переговоров — 16.
Гор. Улан-Удэ, типография Министерства куль... **Бурятской АССР.**
Н 00921. Зак. № ...